

LIETUVIŲ GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS OLIMPIADOS LIETUVOS IR UŽSIENIO LIETUVIŠKŲ MOKYKLŲ MOKINIAMS SĄLYGOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvių gimtosios kalbos ir literatūros olimpiados Lietuvos ir užsienio lietuviškų mokyklų mokiniams (toliau Olimpiada) sąlygos parengtos vadovaujantis Dalykinių olimpiadų, konkursų ir kitų renginių nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. vasario 26 d. Nr. ISAK-426, reglamentuoja Olimpiados tikslus, rengimą, organizavimo laiką, tvarką ir vertinimą, finansavimą ir dalyvių apdovanojimą.

II. OLIMPIADOS TIKSLAI

2. Olimpiados tikslai:
- 2.1. skatinti mokinių domėjimąsi lietuvių kalba, literatūra, kultūra;
 - 2.2. skatinti užsienio lietuviškų mokyklų ir Vilniaus lietuvių namų mokinius gerai išmokti lietuvių kalbą, jausti jos grožį, mokytis taisyklingai ir raiškiai reikšti mintis žodžiu bei raštu.
 - 2.3. sudaryti galimybes tobulėti filologijai gabiems vaikams;
 - 2.4. skatinti ir remti mokytojų iniciatyvas rengiant mokinius olimpiadoms ir taikant savo darbe individualius ugdymo metodus.

III. RENGĖJAI

3. Olimpiados rengėjai:
- 3.1. mokyklos;
 - 3.2. rajonų, miestų savivaldybių švietimo padaliniai;
 - 3.3. Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centras (toliau – Centras):
 - 3.3.1. Centras organizuoja olimpiados šalies etapą;
 - 3.3.2. Olimpiados organizavimo komisija atlieka organizacinius Olimpiados darbus;
 - 3.3.3. Olimpiados vertinimo komisija rengia šalies etapo užduotis, tikrina ir įvertina jų atlikimą, nustato Olimpiados laimėtojus, komentuoja užduotis ir jų atsakymus mokytojams ir mokiniams;
 - 3.3.4. Centras raštu informuoja rajonų, miestų savivaldybių administracijos Švietimo padalinius apie jų rajono, miesto į šalies Olimpiados etapą pakviestus mokinius;
 - 3.3.5. Olimpiados šalies etapo dalyvių sąrašai skelbiami tinklalapyje adresais: www.lmitkc.lt ir www.olimpiados.lt.

IV. OLIMPIADOS ORGANIZAVIMO LAIKAS

4. Olimpiados datas nustato:
- 4.1. mokyklose – mokyklos direktorius;
 - 4.2. rajonuose, miestuose – savivaldybės švietimo padalinio vadovas, vadovaudamasis Centro olimpiadų, konkursų ir kitų renginių grafiku;
 - 4.3. Olimpiados šalies etapo datą nustato Centras.

V. ORGANIZAVIMO TVARKA IR VERTINIMAS

5. Olimpiada Lietuvos mokyklų 9–12 klasių mokiniams organizuojama trimis etapais: mokyklų, rajonų, miestų ir šalies.

5.1. Mokyklos etape gali dalyvauti visų tipų Lietuvos mokyklų 9–12 klasių mokiniai. Mokyklos etapą organizuoja, rengia užduotis ir visą organizavimo darbą vykdo direktoriaus įsakymu paskirta komisija.

5.2. Rajono, miesto etapą organizuoja rajonų, miestų savivaldybių švietimo padalinių patvirtintas olimpiados organizavimo komitetas, kuris nustato olimpiados vietą, dalyvių skaičių, sudaro vertinimo komisiją, kuri ištaiso ir įvertina mokinių darbus. Komisiją įsakymu tvirtina savivaldybės švietimo padalinio vedėjas.

5.3. Rajono, miesto etape dalyvauja 9–12 klasių mokiniai, nugalėję Olimpiados mokyklos etape.

5.4. Rajono, miesto etapą organizuoja savivaldybės administracijos švietimo padaliniai. Savivaldybės švietimo padalinio vadovas tvirtina Olimpiados rajono, miesto etapo organizavimo ir vertinimo komisijas.

5.5. Šalies etapo vertinimo komisija, sudaryta Centro direktoriaus įsakymu, pasiūlo rajono, miesto etapo užduotis, jų vertinimo kriterijus, tačiau galutinį sprendimą, ar pasinaudoti šiomis užduotimis, priima rajono, miesto organizavimo komisija. Apie rajono, miesto etapo užduotis Centras informuoja atskiru raštu.

5.6. Šalies ir rajono, miesto Olimpiados etapų užduotys rengiamos ir atliekamos dvejose grupėse: 9–10 ir 11–12 klasių.

5.6.1. Lietuvos mokyklų mokiniai rašo esė nurodyta tema (trukmė – 120 min.) bei atlieka užduotis, skirtas lituanistikos žinioms ir įgūdžiams patikrinti (trukmė – 120 min.).

5.7. Į šalies Olimpiados etapą atvyksta po du rajono, miesto olimpiados pirmųjų vietų laimėtojus (po vieną iš kiekvienos grupės), išskyrus 5 didžiuosius miestus, iš kurių kviečiamas toks mokinių skaičius:

Vilniaus m. – 8 mokiniai;

Kauno m. – 6 mokiniai;

Klaipėdos, Panevėžio ir Šiaulių m. – 4 mokiniai.

6. Olimpiada 9–12 klasių bendrojo ugdymo užsienio lietuviškų mokyklų ir Vilniaus lietuvių namų mokiniams organizuojama dviem etapais: mokyklos ir šalies.

6.1. Mokyklos etape dalyvauja visi norintys bendrojo ugdymo mokyklų 9–12 klasių mokiniai. Mokyklos etapą organizuoja, rengia užduotis ir visą organizavimo darbą vykdo direktoriaus įsakymu paskirta komisija.

7. Olimpiados šalies etapo užduotys rengiamos ir atliekamos dvejose grupėse: 9–10 ir 11–12 klasių. Vertinimo kriterijus nustato ir mokinių darbus vertina šalies etapo vertinimo komisija. Užsienio bendrojo ugdymo lietuviškų mokyklų ir Vilniaus lietuvių namų mokiniai atlieka keturias užduotis:

7.1. pirmoji užduotis – deklamavimas. Dalyviai deklamuoja pasirinktą lietuvių poeto eilėraštį arba lietuvių autoriaus prozos kūrinio ištrauką (trukmė 4–5 min);

7.2. antroji užduotis – kalbos vartojimo (gramatikos ir žodyno) testas (trukmė 60 min). Kalbos vartojimo testų tipai aptarti Lietuvių valstybinės kalbos valstybinio brandos egzamino, vykdomo Lietuvoje, programoje;

7.3. trečioji užduotis – rašymas. Dalyviai, remdamiesi savo sociokultūrine patirtimi ir pateikta medžiaga, rašo tekstą: argumentuotai atsako į klausimą, apsversto problemą, pagrindžia ar paneigia teiginį. 11–12 klasių mokiniai rašo 300 žodžių apimties tekstą, 9–10 klasių mokiniai – 240 žodžių tekstą (rašymo trukmė 90 min.);

7.4. ketvirtoji užduotis – kalbėjimas. Dalyviai kalba ir bendrauja su komisijos nariais pasirinkta tema. Šia užduotimi tikrinami dalyvio gebėjimai kalbėti lietuviškai monologu ir dialogu

bei pasakoti ir reikšti savo nuomonę, argumentuoti, apibūdinti, lyginti reiškinius, kelti hipotezes ir pan. (trukmė 10 min.).

7.5. Kiekvienas Olimpiados dalyvis atlieka visas keturias užduotis.

8. Į Olimpiados šalies etapą, organizuojamą Lietuvoje, iš bendrojo ugdymo užsienio lietuviškų mokyklų ir Vilniaus lietuvių namų kviečiami geriausiai pasirodę 9–12 klasių mokiniai:

Pelesos privati bendrojo lavinimo vidurinė mokykla lietuvių mokomąja kalba Baltarusijoje – 4 mokiniai ir 1 lydintis mokytojas;

Rimdžiūnų vidurinė mokykla lietuvių mokomąja kalba Baltarusijoje – 4 mokiniai ir 1 lydintis mokytojas;

Rygos lietuvių vidurinė mokykla Latvijoje – 4 mokiniai ir 1 lydintis mokytojas;

Punsko Kovo 11-osios licėjus Lenkijoje – 4 mokiniai ir 1 lydintis mokytojas,

Maskvos J. Baltrušaičio lietuvių etninės kultūros bendrojo lavinimo mokykla Nr. 1247 Rusijoje – 2 mokiniai ir 1 lydintis mokytojas;

Vasario 16-osios gimnazija Vokietijoje – 2 mokiniai ir 1 lydintis mokytojas;

Punsko Dariaus ir Girėno gimnazija Lenkijoje – 2 mokiniai ir 1 lydintis mokytojas;

Seinų „Žiburio“ gimnazija Lenkijoje – 2 mokiniai ir 1 lydintis mokytojas.

Iš Vilniaus lietuvių namų kviečiami 4 mokiniai (atvykę iš užsienio) ir 1 lydintis mokytojas;

9. Olimpiadoje kviečiami dalyvauti ir užsienio šeštadieninių bei sekmadieninių lituanistinių mokyklų mokiniai bei juos lydintys mokytojai.

10. Mokiniai registruodamiesi pateikia mokinio pažymėjimą.

VI. FINANSAVIMAS

11. Olimpiadą finansuoja:

11.1. rajono, miesto etapą finansuoja rajono, miesto savivaldybės švietimo padalinys;

11.2. Olimpiados šalies etapą finansuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybių švietimo padaliniai, rėmėjai;

11.3. Bendrojo ugdymo užsienio lietuviškų mokyklų mokinių ir mokytojų kelionės išlaidas pagal galimybes padengia Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.

VII. DALYVIŲ APDOVANOJIMAS

12. Olimpiados laimėtojai apdovanojami Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos diplomais, pagyrimo raštais, Olimpiados rėmėjų asmeninėmis dovanomis.

13. Mokytojai, parengę pirmosios vietos laimėtojus ir laureatus, apdovanojami Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Padėkos raštais.
